Ч. 131 (12.787). Львів, вівторок 16. червня 1931. Opłata pocztowa opłacona ryczałtem Рік LII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: в Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол. Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Німецький котел.

Львів, 13. червня 1931.

У кітлі ще вариться, ще не розсадило його, ані теж з нього не пашить вогнем, а проте — вариться у ньому з такою силою, що в кожній хвилині грозить катастрофою. І про Німеччину нині вже інакше не кажеться і не пишеться, як про кипучий котел.

Розмови з англійськими міністрами в Чекерс та ціла проблема воєнних відшкодувань, справа Аншлюсу, розброєння і всієї закордонної та фінансової політики відійшли раптом на задній плян. На перший плян виринули справи внутрішнього характеру.

Сталося це безпосередньо після повороту канцлера Брінінґа і мін. Курціюса з Анґлії, а безпосередньою притокою до надзвичайного загострення положення став згадуваний у нас, вже другий з черги, „примусовий розпорядок“ през. Гінденбурґа, який старається рятувати державу від банкроцтва новим шаленим обтяженням цілого населення. Це розпорядження, видане в день виїзду Брінінґа і Курціюса до Льондону, викликало таке стихійне обурення і заворушення німців, що розляглися протести усіх без винятку політичних партій. Очевидно, цей настрій був ще кілька днів тушований, щоби не дискредитувати державних діячів саме в менті їхнього побуту у домі англійського премєра, але з тим більшою силою він проявився негайно після повороті п. Брінінґа і Курціюса на німецькій території.

Справа представляється в той спосіб, що розлітається, а радше вже розлетілася, коаліція центрових партій, яка — спираючися на правому крилі на „фольксістах“ (народній партії) та на лівому крилі на соц.-демократах — підтримувала криптодиктатуру Брінінґа, уможливлюючи йому правити при помочі декретів і без непрацездатного „райхстаґу“. Під напором невдоволених надмірними державними тягарами мас, лякаючись утратити решки своїх впливів на користь гітлерівців та комуністів, народня партія, якої членом є Курціюс, рішила жадати скликання райхстаґу, на якому безумовно останній „Нотферорднунґ“ був би відкинений. Рішено це против становища членів партії б. канцлера й нинішнього директора „Райхсбанку“ д-ра Лютера та згаданого міністра закорд. справ Курціюса: факт, що навіть голос цих двох діячів, найбільш авторитетних для того, щоби судити про господарську й політичну вартість та доцільність оспорюваного декрету, не найшов послуху, — доказує яскраво, до якого ступня дійшов натиск вулиці на політичні партії! З другого боку серед соціялістів переважують впливи радикальні: вони не можуть мовчки годитися з обмеженням коштовного соціяльного законодавства, з другогож боку провалюючи цей декрет — відкривають шлях для диктатури гітлеризму. Цей останній найшов (зрештою не від учора) союзника у важкому промислі, який заінтересований у проваленні нинішнього уряду, щоби до нового ввести кількох своїх мужів довіря. Уряд відмовитися від останнього „примусового розпорядку“ не може, тим більше, що не лише фінансовий плян і рятування бюджету від нього залежні, але й авторитет влади та самого Гінденбурґа. Знову розвязання райхстаґу і нові вибори — це в нинішній ситуації занадто небезпечний експеримент: як можна апелювати до мас в моменті їх найбільшого розгарячкування? Остає розвязання парляменту і відложення виборів, себто державний замах — з усіми його консеквенціями. Зновуж димісія Брінінґа започаткувала би період хаосу...

Канцлєр виїхав на наради до літньої резиденції Гінденбурґа. А тимчасом на вулицях німецьких міст ідуть демонстрації, які з правила кінчаються стріляниною і трупами. Французькі погрози (остання промова Бріяна проти ревізії пляну Йонґа) додають палива до вогню. Які цей вогонь прийме розміри — це покажуть уже найближчі дні-тижні.

По Загальних Зборах Т-ва „Просвіта“.

(Враження учасника про збори і про практичну освітну працю на місцях.)

Кожний, кому дорогий розвій нашого народу взагалі, а освітний зокрема, не може байдужо перейти понад Загальні Збори найстаршого й найповажнішого нашого товариства, яким є Т-во „Просвіта“. Що на цьогорічних Зборах явилося всього 247 делегатів від 89 філій і 3110 читалень, можна би хіба пояснити невідповідною порою — це з огляду на селян і грошевою скрутою — це з огляду на представників з дальших околиць. Прикро теж вражало, що не було нікого з Волині. Зате склалось так, що заморська Бразилія мала свого заступника в особі о. Турковида. Та треба думати, що за мале число учасників не винен Гол. Відділ, а радше філії і читальні, що не відповіли вимогам статуту і мимо пригадок заздалегідь не постаралися про повновласти для своїх делегатів, або й цілком цю справу знехтували. Зате наші „поступові“ не жаліли всяких зусиль, щоби „юре кадуко“ знайтися на зборах. Та цьому вже винен статут, коли їх недопущено. Хай вибачають! У кожному випадку сумно, що прочитаний список померших за два роки членів був мало що не такий, як число живих учасників на Зборах. Зате були між ними найкращі робітники просвітнього діла як зі Львова, так і з провінції.

Хід нарад Зборів зосереджувався при двох виголошених рефератах, освітнім голови Т-ва М. Галущинського і господарським М. Творидла, — а правду сказавши більше при другім, як при першім. Хоч як сумно приходиться констатувати явище, яке спричинювало враження, що це збори кооперативи, а не освітнього товариства, то всеж слід підкреслити, що за цю психіку зборів вину поносять ті, які в пресі і поза нею переважно без підстави в той бік звернули увагу. І тому так склалося, що майже ціла дискусія за виїмком кількох бесідників, що прийшли до слова аж по формальнім замкненні листи промовців, крутилася як у завороженому колесі фінансового положення Т-ва. Коліб тимчасом було присвячено більше уваги організаційно-просвітним темам, то не прийшлоб було до такої аномалії, як принятя внеску на звуження преліміяра видатків Т-ва. Цеж ясне, що при евентуальнім обкроєнні і так невисоких, як на таке товариство, видатків на видавництва або жебрацьких платень урядовців, потерпить не що інше як тільки освіта — головна й одинока ціль Т-ва.

Господарське положення Т-ва уздоровити зможе не зменшення його розходів, але збільшення його приходів. А це може статися тільки наслідком *розширення звязків між Гол. Т-вом і філіями та читальнями, а також наслідком поглиблення організаційно-освітньої роботи*. Головне джерело доходів — це членські вкладки. Натиснути на філії, щоби проявили більше рухливости у стяганні залеглостей і в придбанні нових членів, а справа санації не за горами. Врешті показується, що напр. за несплачений довг Оренштайна відповідальні в головній мірі філії, які й досі не заплатили належитости за пібрані книжки і не почуваються навіть до обовязку платити відсотків.

Доки це не станеться, то ще неодні Загальні Збори повернуть до гріха цьогорічних, замість радити над освітою. А про неї цього року в дискусії таки дуже мало говорили. Про таку важну справу як відчити, або реферати говорив — здається — ледви один промовець. А про добір тем про піднесення заінтересування, про вишкіл відповідних референтів і мови не було. Не було вже і часу згадати про — хто зна — чи ще не важнішу ділянку в освітній роботі. Це лекції або т. зв. грімке читання. Як один з сірих, буденних робітників на освітній ниві, можу на основі успішно переведеного досвіду запевнити, що цею дорогою осягається якнайкращі здобутки. До відчиту чи реферату треба і часу на приготування і відповідного освітника, а часом ще й дозволу. Тимчасом на переведення лекцій чи грімкого читання вистарчить одиниця, що вміє добре читати і хоче цій справі посвятити кілька читальняних сходин. Я цю роботу переводив так, що вибирав собі напр. якусь добу з нашої історії, або яку ділянку з природи чи господарства і про це з одної книжки читав і пояснював по черзі на кількох сходинах, доки не вичерпав цілої наперед назначеної собі теми. Розуміється, що кожної неділі чи свята пригадував членам, що нині в читальні читання. А згодом і пригадка була зайва, бо члени самі настирливо допитувалися, чи буде читання. Коли бачив, що учасники зачинають мучитися поважною темою, витягав щось з легкої лектури, а потім знов вертав до попередньої і нераз не оглянувся, як минуло дві-три години, а люди слухали й не розходилися. Згодом вибирав читача з присутніх і справа йшла дуже складно. При тім росла не лише освітня, але й економічна справа, бо присутні радо тоді платили вкладки, а то й вписувалися нові члени. І тут показувалося, що коли буде освіта, то будуть і гроші. Бо навіщо читальня, як не на читання?

Тимчасом за це якось у нас мало дбають, а воно таке легке до переведення і так багато дає користи.

На мою гадку, цій справі треба би присвятити якнайбільше уваги і реєструвати її при люстраціях читалень, а при річнім табелярнім звіті вставити для неї окрему рубрику. Тоді вже не буде так разити явище що в 3110 читальнях уладжено ледви 4353 відчити.

Згадуючи про хід дискусії, не слід поминути одного голосу, який ні з освітньою справою, ні з економічним положенням Т-ва не мав нічого спільного. Це голос представника студентства про політичну працю голови Т-ва. Дивний цей голос на просвітних зборах, а ще дивніші ті оплески, які він здобув (розуміється, що тільки від самих студентів, бо інші учасники здвигали тільки раменами). Ненароком насувається питання: де кум — а де коровай? По знайомости тих із студентських кругів, з якими доводиться стрічатись при освітній роботі, факт, що поза згаданою деклярацією ніхто зі студентів не забирав слова в мериторичних справах, таки дещо прикрий. Не менше несмачним було домагання тогож представника при кінці зборів ухвали признання для студентства за його освітню роботу. Коліб навіть треба було такої ухвали, то таке внесення міг поставити тільки хтось зпоза студентських кругів. Та все таки треба бути далеким від того, щоби уважати цей інцидент за щось більшого, як стрічний дисонанс, який молоді люди заглушать ідейною та дійсно поважною просвітньою працею.

Поза тим, хід дискусії мав річевий та поважний характер.

Щоби закінчити свої замітки про напрямні дискусії цьогорічних зборів, дозволю собі виска-

зати бажання під адресою Головного Виділу, щоби він на будуче приготовляв до них делеґатів або заздалегідь у пресі або бодай поставлеными при відповіднім рефераті резолюціями, які мали б стати рямками для наміченої дискусії.

Побажаним теж було б, щоби на майбутні збори вишукувано кращу салю, бо цьогорічна для них не надавалася і через недостачу акустики і наслідком положення при рухливій та гамірній площі.

о. Онуфрій Гайовський.

З голосів української преси.

ПОЛІТИКА І ГРОШІ.

Центральний орґан УНДО „Свобода“ (ч.22.) з 14 .червня ц. р. приносить статтю п. н. „Політика і гроші“, зі змістом якої знайомимо далі наших читачів.

Автор на початку твердить, що серед українського громадянства вкорінився чомусь дивний погляд про те, що політичні орґанізації, мовляв, не потребують на свою працю ніяких грошей. Потребують їх такі установи як „Просвіта“, „Рідна Школа“, „Сільський Господар“ чи інші, але політична орґанізація має вести свою працю без ніяких матеріяльних засобів, дарма, що саме політична праця все і всюди вимагала найбільше видатків. Такий погляд про те, що політична робота не потребує грошей, прийнявся, на диво, і серед деяких членів партії, що не платять партійного податку. А наслідки того такі, що „партія без матеріяльних засобів не в силі працювати у великих розмірах над політичним освідомленням мас, не в силі інформувати світ про українську справу“. Так у нас, але не так у інших.

„Культурні народи Західньої Европи — читаємо в „Свободі“ — знають уже від давна, що засада: „до ведення війни треба грошей і ще раз грошей“ — відноситься і до політичної боротьби. Там знають, що ведення політики є дуже коштовне, а народні маси й інтеліґенція дбають про те, щоби партії мали подостатком грошей на свою діяльність. Цікаве, що робітники може найкраще з усіх зрозуміли велике значіння гроша у політичній боротьбі. Робітничі партії перевели поголовне оподаткування своїх членів і кожний робітник при одержанні тижневої заплати складає партійну складку. Не дивниця, що англійські, німецькі і навіть чеські робітничі партії орудують міліонами й здобули для себе великий вплив. Не інакше поступають більшовики. Їх нічого не обходить, що населення СРСР голодує, що тисячі просто вмирають з голоду й холоду. Вони десятки міліонів долярів вивозять за границю й дають їх комуністичним партіям у поодиноких краях. Не дивниця, що комуністичні партії в цілому світі, не зважаючи на переслідування, ведуть живу орґанізаційну роботу, видають безліч часописів і аґітаційних брошур, словом підготовляються до захоплення влади. Навіть у нас кожний бачить, що комуністичні партії мають доволі грошей.

„Ті в нас, які думають, що політична боротьба це тільки вибори й посольські віча, не знають нічого про політичну боротьбу. В часі, коли польські партії ведуть безпощадну боротьбу проти українського народу й навіть заперечують його істнування, кажучи, що українці це поляки грецького обряду, Українське Національно-Демократичне Обєднання мусить подбати про зорґанізування українських народніх мас до політичної боротьби.

„У кожній громаді мусить повстати партійний гурток, у кожному повіті партійний секретаріят, а при ньому відділ безплатної правної оборони. В кожному повітовому секретаріяті мусить працювати кількох людей, які всецілo всі свої сили віддали би політичній орґанізації народніх мас повіту та обороні його горожанських і політичних прав. Вони мусять їздити до партійних гуртків по селах, відбувати наради, давати відчити й реферати на політичні теми, списувати ріжні події в краю й подавати їх до відома пресі й українським послам. Вони мусять постійно урядувати в повітовому секретаріяті, щоби кожного дня кожному, що звернеться, уділювали політичні вказівки й правну оборону. Розуміється, що населення повіту мусить подбати про удержання повітового секретаріяту і людей, що в ньому працюють. Коли ми добре поставимо партійні секретаріяти по повітах, то ми будемо в силі боротися з кожним зловживанням, то ми будемо уявляти з себе таку силу, з якою кожний мусить числитися.

„Але не тільки на це потрібує партія грошей. Партія мусить устно й окремими видавництвами інформувати світ про життя-буття українського народу. А таке інформування є на наші відносини дуже коштовним. Крім цього партія мусить видавати часописи й книжочки для політичного освідомлення мас і книжочки з ділянки правної оборони, влаштовувати курси для політичних робітників та скликувати загальні й спеціяльні конґреси (нпр. конґрес міських і сільських радних).

„Вже зі сказаного бачимо, що УНДО не в партійному, а загально-національному інтересі потрібує для ведення успішної політичної боротьби великих матеріяльних засобів. Українські посли дають значну пайку своїх платень на політичні цілі, але це є краплею в морі. *Український нарід мусить зрозуміти, що політична боротьба вимагає грошей, грошей і ще раз грошей і мусить ті гроші дати у формі політичного податку й оподаткування на спеціяльні цілі, коли хоче жити й розвиватися*“.

—o—

ВІДНОСИНИ СЕРЕД НАШОЇ МОЛОДІ ТА ЇЇ НАСТРОЇ.

З приводу останніх подій на терені поважних українських установ і організацій, а саме демонстрації студентів на Заг. Зборах „Просвіти“ й авантюри на Заг. Зборах „Т-ва Прихильників Освіти“, забрало голос кілька українських часописів, всі одноэгідно різко ці прояви осуджуючи.

„Мета“ з 14. ц. м. у статті п. н. „Прикрі явища“ пише таке при звіті з Заг. Зборів „Просвіти“:

Що торкається інциденту, викликаного студентами, то треба підчеркнути, що виступ цей був суто політичний. Невідрадне це явище, що речник студент, вважаючи вказаним забрати слово у справах „Просвіти“, не найшов іншої теми, як політику, а не відчував потреби говорити про освітні питання. Ще менше відрадним явищем треба назвати демонстрацію, яку уладили студенти на салі після промови свого речника. Студентів прошено, щоби були помічними урядовцям „Просвіти“ в удержуванні ладу при вході до салі нарад. Вони це спершу дійсно робили і дійсно причинилися до вдержання порядку. За це їм належить подяка від Виділу. Та можливість перебування в будинку вони використали в оригінальний спосіб... Вони не мали права брати участи в нарадах Загальних Зборів, бо не були нічиїми відпоручниками. Не зважаючи на те, вони ввійшли на салю і зробили там підготовлену і обдуману чисто політичну демонстрацію, оплескуючи промову свого речника і опускаючи після цієї промови демонстративно салю...

Ці і подібні виступи деякої частини студентства вказують на те, що в українській студенській формації взяли верх течії, які поважно загрожують підставам громадської моралі. Бо такі виступи не дадуться оправдати ані потребою, ані засадами політичної боротьби, чи суспільного суперництва, лише вказують на ферменти, які атмосферу цього здорового суперництва затроюють. Національна преса і громадські чинники повинні до цих болючих явищ підійти з повною свідомістю поваги положення і не допустити, щоби вони перейшли у суспільну недугу.

У тому самому числі „Мети“ у статейці п. н. „*Демагогія і безвідповідальність*“, автор признаючи факт, що поміж головою „Т-ва Прих. Освіти през. Децикевичем і студентством істнує ріжниця поглядів, звертає увагу, що схоплений з воздуха і самими студентами опрокинений закид „протекційности“ тут ні при чім.

Ця ріжниця цілком іншого характеру. Голова заступає погляд, що студенти повинні науковою і суспільною працею підготовлятися до майбутньої політичної роботи. Однак у часі студій не повинні брати участи в активному практично-політичному житті, зокрема вони повинні відмежувати себе від такої політичної роботи, що відтягала би їх від наукової праці, і могла би наразити на небезпеку їх як одини-

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 16. ЧЕРВНЯ 1931.

Д-Р СТ. ЛЮДКЕВИЧ.

КИРИЛО СТЕЦЕНКО.

Реферат на недавньому концерті „Львівського Бояна“.

Перед несповна 10-ти роками, у траґічних для української державности 20-тих роках цього віку, постигло також нашу музичну культуру велике нещастя: Відійшли від нас майже в тім самім році, скошені нежданою передчасною смертю, три найвизначніші представники української музики після Лисенка: умер талановитий **Яків Якименко-Степовий** (брат Федора), щойно укінчивший петербурську консерваторію, погиб від розбишацької кулі незабутній **М. Леонтович** і врешті помер на пятнистий тиф невіджалуваний **Кирило Стеценко.** Тому, згадуючи Стеценка, нам стає перед очима і вся ця трійця, талановитих наших музиків, що, не розвинувши ще крил до лету, поділила траґічну долю.

Але тут-же треба завважити, що Степовий і Леонтович значно пізніше і на дуже короткий час явилися на нашому музичному обрії та що вони у своїй творчости обмежилися майже виключно тільки до одного малого жанру: Степовий до мініятурних сольоспівів, Леонтович до мініятур-народніх пісень. Один тільки Стеценко від 1900 р. ступав трохи ширшим шляхом музичної творчости та сяк-так продовжував діяльність Лисенка на головних її полях за виїмком фортепянової музики і поважної опери.

Щоби на цьому місці оцінити та схарактеризувати основні риси творчости Стеценка, ми мусимо мати на приміті ось-які головні моменти його життя й освіти:

1) Стеценко виховався дитиною в київській церковно-бурсацькій сфері, в якій традиційно плекалася добра церковна музика: він співав у бурсацькім хорі, а далі й диригував бурсацьким та церковним хором Михайлівського Монастиря; першим його учителем музики був диригент цього хору Аполлонов; першими його композиційними спробами були: якесь „Христос воскрес“ та аранжовані на хор церковні пісні. Ці перші враження його молодих літ ще зафіксувались, коли Стеценко (хоча й нерадо) пішов у дух. семинар та став, правда, з перервами — духовником. Ці умовини його життя пояснюють нам нахил Стеценка до церковної музики, його особливий хист до хорової композиції та деякий характер „церковщини“, за який його нераз і попрікали його земляки придніпрянці, особливож ляіки — очевидно, крайно несправедливо (як напр. у своїх споминах Чикаленко).

2) Для характеристики Стеценка треба згадати, що він студіював музику в київській муз. школі Лисенка та що він і сам уважав себе учнем Лисенка. Він познайомився з Лисенком іще 1890 р., коли той готовився до артистичної поїздки з хором по Київщині. Стеценко пристав тоді до хору як член і корепетитор, а далі й орґанізатор хору. Стеценко обожав Лисенка і сам признавався, що він мав переломове значіння в його житті: через нього він зрозумів своє призначення стати піоніром української нар. музики. Але проте ми мусимо зараз тут зазначити і підчеркнути, що цей вплив Лисенка на Стеценка був більше ідеольоґічний, а дуже мало чисто музичний — мистецький. Перед усім Стеценко не вчився музики просто у самого Лисенка, а побирав кілька літ систематичні лекції теорії, гармонії, контрапункту і т. д. у

проф. школи Риба й Любомирського. Вплив Лисенка міг бути відтак хіба тільки посередній, через його твори. Але колиб ми так порівняли всі твори Стеценка, особливо хорові, то в техніці, як і мотивіці його творів буде нам справді трудно найти якісь виразні сліди впливу Лисенка. Може ще в сольоспівах Стеценка (до Шевченка) й подиблеться декуди якась Лисенкова манера, але саме ці сольоспіви мають може й найменше цікавих, характеристичних рис творчости Стеценка. Дійсна, питома артистична психіка Лисенка і Стеценка були незвичайно ріжні, навіть діяметрально протилежні. Мімозовоніжна, але сконцентрована і згармонізована у формі й виразі душа Стеценка становила яркий контраст до другої, широкої натури, до палкої, але трохи не скоординованої емоціональности Лисенка, який ніяк не любив концентруватися, заокруглитися у формі, полишаючи в будові своїх творів чимало угловатостей, невикінчення та недотягнення.

Кінець-кінців справу треба розуміти хіба так, що Лисенко, вкритий у той час на Україні німбом авреолі, мусів мати значний особистий вплив на молодого Стеценка, як і на всю молоду ґенерацію, але більше як національний герой та подвижник, а меньше як учитель музики та композитор.

Значить: треба нам іще поза Лисенком шукати інших чинників та впливів, під якими сформувалися музикальне обличча і стиль Стеценка. Один з тих чинників я згадав: це була церковна хорова музика на Україні. Другими могли бути хіба отсі композитори новоросійської школи, які надавали тон музикуванню в Росії і на Україні: Глінка, Серов, Дарґомижський, Р. Корсаков, Мусорґський, Бородін, Балакирев і ін. Що Стеценко і тих композиторів

ці, та їхні установи. Студенти вважають таке домагання недозволеним посяганням на їхні громадські права, та боронять принципу повної свободи своєї участи в практично-політичному житті, причому на практиці цей принцип реалізують дуже дивоглядно, бо навіть відтягаються від праці в культурно-освітніх і господарських установах, під покришкою, що — мовляв, не хотять підтримувати посередньо політ. партій, в яких сфері впливів стоять ці установи, а зокрема відкидають усяку опіку з боку старших громадян. На зборах були голоси, що добачували у цій ріжниці думок ріжницю поміж батьками і дітьми, поміж старими і молодими. У дійсності, як приглянутися настроям і вчинкам студентів, треба ствердити, що вони не багато ріжняться від старших громадян, а якщо ріжняться, то тільки темпераментом. Нахил до сплетень, наклепів і до пустої фразеольогії, нехіть до поважної праці над самим собою, брак відваги протиставитися популярним кличам, дарма, що признаним неоправданими, нещирість супроти себе самих — ось прикмети, яких наявність у загрозливій скількості виявилася на цих Загальних Зборах серед „молодих".

На ту саму тему *„Нова Зоря"* з 11. ц. м., після докладного опису всіх драстичних моментів ходу тих сумних Заг. Зборів Т-ва Прих. Освіти, завдає питання:

Що думати про цілу ту, в нашій суспільности ще небувалу подію? Річ ясна, що повоєнна молодіж скрізь тепер дразлива більше, ніж була колись, а вона все була дразлива. Та рівно ясно, що буквально ніхто й нічим її на цих Зборах не образив, бо то були Збори людий, які тою молодю прихильно займаються і які для неї жертвували свій час, свій труд і свій гріш. Отже поведення тої ґрупи молоді заслугує на рішучий осуд. „Молодь" не є ніяким станом, ніякою клясою, ніякою організацією. Се молоді люди в переходовій, кількалітній стадії життя, котру мають посвятити науці над собою. Хто з них думає, що має аж тілько сили, щоб і науку опанувати і політикою займатися, тому ніхто не може заборонити, вступити до якої хоче партії і як партійний член займатися політикою, а не як „представник акад. молоді"... З вини старших між молодю зачали (не від тепер!) витворюватися типи, які уважали себе якимсь найвищим ареопаґом, покликаним до оцінки всього, що робиться в публичнім життю. А всякий ареопаґ хоче в послідовности, щоб його слухати.

Так доходить до такого комізму, що ґрупа молоді потрафить навіть демонстративно заінтонувати „Не пора москалеви й ляхови служить", — демонструючи проти власних батьків, хоч між ними не було ні „ляхів", ні „москалів"... Подібної ґротески, здається, ще в нас не було. Значить: — є ще один доказ, що помилявся старий Бен Акіба, котрий казав, що всьо вже було...

З дуже гострою статтею виступив у цій справі *„Новий Час"* з 10. ц. м. у передовиці п. н. *„Анархія"*. Читаємо там, після алярмуючого вступу й пізнішого опису події, такі рефлексії:

Нас цей факт не здивував ані не заскочив. Це тільки послідовний етап всього того, що досі ділялося. Це ще одна свого роду поцочина (поличник) старшому громадянству. Але чи само старше громадянство не допустило до того? Бо це не перший факт невідповідального вчинку нашого студентства. Але ніхто зі старшого громадянства, ніхто з наших авторитетних діячів не мав відваги отверто виступити проти тих вчинків, ніхто не мав сміливости сказати, що наша студентська молодь пішла манівцями, хоча вийшла з доброї ідеї, ніхто не хотів подбати про те, щоби молоду енерґію спрямувати в русло (річище) творчої праці. Не диво, що та енерґія поплила куди могла, куди скермували її невідповідальні і непокликані „провідники". Сьогодні маємо анархію в нашому внутрішньо-громадському житті, маємо занархізовану молодь, нездібну до якоїнебудь творчої праці, зате наставлену до руйнування тих цінностей, які ми маємо ще і спинювання нормальної праці...

Зле діється з нашим студентством, серед нього панують нездорові відносини, воно зле розуміє свої обовязки і завдання...

Все це правда, але правдою є теж, що велика частина „заслуги" нинішнього стану, в якому находиться наше студентство, приналежить „Новому Часові" та зокрема його теперішньому редакторові й — імовірно — авторові тої статті...

Ясно, що повага проблєми не стає від такого ствердження ані трохи менше поважною.

—o—

Архіепархіяльна ґімназія в Рогатині.

(Мала Семинарія.)

В будинку розвязаної української приватної ґімназії „Рідної Школи" в Рогатині істнує від 2[illegible]. березня п. р. Філія Малої Семинарії з шістьма клясами (від I—VI.). В новому шкільному році 1931/32 буде і надальше істнувати в Рогатині Мала Семинарія під назвою „Архіепархіяльна Ґімназія". АЕҐімназія буде ведена по програмі давнього клясичного типу, з усіма клясами від I—VIII. При АЕҐімназії буде ведений рівночасно інтернат, обчислений на приняття 120 питомців. Оплата за науку в АЕҐімназії буде коштувати від 15—40 зол. місячно, залежно від кляси, успіхів у науці і матеріяльної спроможности родичів. Оплата в інтернаті буде коштувати 40 зол., яку можна виплачувати також і натуралїями, так, що повне місячне удержання учня в ґімназії й інтернаті винесе 55—80 зол.

Щоби не ширилося непорозуміння, зазначується, що учням після скінчення АЕҐімназії лишається повну свободу вибору звання і що абсольвенти будуть мати вступ на університети.

Управа ґімназії в програмі виховання і навчання зверне особливу увагу на практичне вишколення учнів, орґанізуючи при АЕҐімназії (Малій Семинарії) варстати і робітні, як також курси чужих мов.

Вступні іспити і вписи до кляс II—VIII. будуть відбуватися в днях 24—27. червня, вступні іспити до I. кляси в дні 29. червня. Зголошення приймає і ближчі інформації подає Ректорат кожного дня в передполудневих годинах.

III. Зїзд українських природників лікарів та інжинірів.

III.

Праці лікарської секції.

В працях лікарської секції брало участь яких 80 учасників, майже виключно лікарів, хоч не бракувало одиниць зпоміж інших фахів. Нарадам проводив д-р Б. Матюшенко при співучасти д-ра Т. Бурачинського, д-ра В. Гузара і д-ра О. Подолинського; секретарювали на переміну д-р Чайківська-Ляхова і д-р Дурделло.

На вступі засідання помянули присутні память померших лікарів-учасників попередніх зїздів: д-ра Г. Гарматія, д-ра В. Смолина, д-ра Е. Лукасевича, д-ра Я. Окуневського, д-ра І. Гриневецького, д-ра В. Білецького д-ра П. Береста і д-ра І. Курівця.

Реферати першого засідання.

Опісля виголосив д-р М. Паньчишин основний реферат п. з **Ulcus i carcinoma ventriculi** в якому навів патоґенезу, симптоми, методи вчасної та диференціяльної діяґностики цих недуг та вкінці звернув увагу на значіння Рентґена в розпізнаванні цих занедужань. Черговий реферат виголосив д-р Т. Бурачинський на тему: „Хірурґічне лікування хоріб шлунка". В цьому інтересному викладі почули слухачі чимало цікавого про ріжні роди операцій на шлунку від найдавніших, нині вже історичних, до найновіших метод ріжних хірурґічних шкіл. Після короткої перерви розвинулася дискусія над обома рефератами; д-р Подолинський вказав, як інколи під формою **Hyperemesis gravidarum** може скриватися поважне шлункове захорування, д-р Рудницька-Криштальська запізнала слухачів із ріжними недомаганнями старих рентґенольоґічних метод розсліду та зясувала способи, що ними старається новітня рентґенольоґія оминати помилки; вкінці д-р Совяковський подав методи лікування деяких хоріб шлунка на тутешній хірурґічній клініці.

У черговому рефераті зясував д-р Дурделло сучасні методи лікування сифілісу і гонореї, стараючися в коротких словах подати все те, на що в першу чергу повинен звертати увагу лікар-венерольоґ і лікар-практик при цих захорування. На закінчення цього засідання відчитав д-р Матюшенко зміст надісланого реферату д-ра Ю. До

знав, а навіть цінив, про це можу засвідчити на основі особистих розмов із ним, які ми вели в грудні 1917 р. в Київі. Про це свідчать і деякі устроювані Стеценком концерти із творів тих композиторів (пр. у Білій Церкві 1911 р.). А всеж таки й у тих композиторів небагато можна найти первовзорів для творів Стеценка (Колискова).

Є мабуть між т. зв. російськими композиторами тільки один, якого вплив можемо виразно помітити в мотивіці і стилю Стеценка. Був це ніхто інший, а анектований російською культурою українець з роду і при тому найбільш типовий український музик: **Петро Чайковський.**

Будучі історики української музики мусітимуть певно визначити Чайковському його важну хоча й мимовільну ролю у витворенні специфічного українського стилю в нашій музиці, особливо інструментальній, чого не вспів зробити навіть ідеольоґ української національної музики — Лисенко. Типова українська арт. психіка Чайковського, типові українські риси його мельодики і стилю — могли якнайкраще підійти до естетичної аперцепції Стеценка, хоча Стеценко й сам того не догадувався.

І справді в найкращих творах Стеценка ми часто попадаємо на деякі фрапуючі анальоґії із творами Чайковського. Вкажу тут тільки на часті характеристичні тріолеві секвенції у „Хмарах", *„Усе жило"* та „Сійтеся, квіти" Стеценка, такі близькі до таких-же секвенцій в „Осінній пісні" та інших ліриках Чайковського! Або порівняймо тільки ті довгі, гармонічно темні закінчення на орґанній тоніці у Стеценка з такими мрачними закінченнями в елеґіках Чайковського, хочби у finale його патетичної симфонії!

Порівняй ще почат. мотив „Усе жило" — і почат. мотив **Andante cantabile** із V. симф. Чайк.

Анальоґії з Чайковським виказують також деякі сольоспіви, а навіть церковні твори Стеценка. Але ця значна схожість ще не робить із Стеценка епіґона Чайковського, хочби й тому, що Чайковський у музиці став головно симфоніком та інструменталістом, а Стеценко переніс усю найкращу частину своєї музи на вокально-хорову ділянку. Стеценко сам не хотів признатися до впливу Ч. і був нерадий, коли пр. я звертав йому увагу на схожість його із творами „чужого" нам Чайковського. Зрештою у Стеценка подибуються нераз також відгуки інших, західних компоністів, особливо романтиків, як Ґріґа, навіть Вердія. (Пор.: „Ранок встає", а „Ранній настрій" Ґріґа; Усе жило, сольо — а Прольоґ Аїди, спів жрекині з хором).

Головні прикмети музики Стеценка — це ясна, вдячна фактура, плавна, шляхотна мельодика, далека від фальшивого патосу або високопарного драматизму, до того змістова, повна виразу гармонічна лінія із непорочним, голосоведенням, в якому — особливож у хорі — по мистецьки орудується і кольоритно використовується кожний голос для цілости. Настрої мрачні й елеґійні міняються з погідними, навіть бадьорими, у кантатах і гимнах. Нема тільки у Стеценка надто великої ріжноманітности ритму і темпа, в яких царює трохи святочний, духовий подих. Отся прикмета зближує трохи Стеценка до наших старогалицьких компоністів у роді Вербицького й ін., хоча й від них стоїть Стеценко технікою і богацтвом кольориту на ціле небо вище.

Колиб порівняти твори Стеценка (хорові) із творами Леонтовича, то Стеценко є більше синтетичним гармоніком, в якого мельодія голосів виходить і базується на провідній гарм. лінії. Навпаки Леонтович є більше поліфоніком, у якого гармонія є радше результатом голосоведення. Зрештою між обома тими артистами є доволі багато спільних моментів, так би сказати: спільної мови, хоча й ріжними язиками.

Як уже сказано, у сольоспівах Стеценка хоча дав тут дещо нового й інтересного (пр „Вечірня пісня", „Колискова" й ін.), не міг нераз найти свого оригінального, питомого стилю і на цім полі не видержує конкуренції з Лисенком, ані може навіть зі своїм ровесником — Степовим. У фортепянових мельодеклямаціях, як і спробах інструментальної ілюстрації до драматичних картин (пр. Іфіґенії) Стеценко не вспів ще схопити твердого ґрунту з причини невеликої інстументальної ерудиції.

Головна сила і краса Стеценка лежить у його хорових творах: тут він є всевладним паном техніки, стилю і виразу. Тут він пішов дальше і вище від свого мнимого майстра — Лисенка. Тут у Стеценка сливе кожний опус чи то із обробіток народніх колядок, чи церковних кантів, оригінальних світських пісень і кантат, — чи вкінці із драматичних картин (Гайдамаків) і ін. — виявляє такі великі, небуденні цінности форми і змісту, що заслуговує на те, щоб увійти до скарбниці української музичної антольоґії. А вжеж в таких хорових творах, як „Сон", „Хмара", „Панахида f-moll", або „Молітесь братіє", Стеценко піднявся як хоровий мистець на висоту, на яку піднявся мало котрий із хорових композиторів. Твори ті повинні остати раз на все — поруч концертів Бортнянського та Леонтовича „Щедрика", „Зайчика" і „Дударика" — зразковими клясичними вЗіонями нашої хорової літератури.

—o—

бриловського з Праги на тему: „Кровяні угрупування матері і антиаглютинаційна чинність плодової води".

Реферати другого засідання.

Наступне засідання, в понеділок 25. V. почалося рефератом д-ра О. Приймн п. з. „Сучасні погляди на ревматичну проблему". Незвичайно цікавим способом звернув він увагу на льокалізацію ревматичних захорувань у фасціях : сухожилкових піхвах, у шкірі, в мязах та інших тканинах, що на них — як осідок ревматичного захорування, — так мало досі звертали уваги при секціях. Виклад д-ра Л. Чаплінського змалював нам у прегарних барвах наш живець „Черче", високу лічничу вартість його джерел і боровини та корисні висліди лікування. Після реферату відбулася демонстрація черчанської боровини і води. Незвичайне зацікавлення викликав реферат д-ра О. Подолинського на тему: „Ревматизм і болі в крижах у жінок", де прелеґент звернув особливішу увагу на терпіння, що не мають звичайно органічного підложа, тільки є функціонального характеру, спричинені своєрідними заняттями. В дискусії над рефератом про Черче доповнив д-р Бурачинський дані д-ра Чаплінського в тім напрямі, що не всі води Черча досі зовсім прослідженні з причин від управи незалежних, і тому можуть скривати ще дальші лічничі можливости.

У рефератах д-ра Береста почули зібрані дещо про сучасний стан дослідів над туберкульозою і про деякі методи лікування туберкульози легенів. З дуже великим зацікавленням приняли присутні основно оброблений виклад д-ра Барвінського про: „Висліди лікування туберкульози ріжних органів щепленкою Фрідмана". Свої досліди оснував прелеґент на студіях літератури про згадану щепленку, у викладі навів спершу теоретичні міркування про ділання цього засобу, а далі результати своїх дотеперішніх праць, зазначуючи рівночасно, що метода лікування не є остаточно оформлена. Виклад викликав живу дискусію, забирали голос д-р Сліпий, д-р Музика і д-р Бурачинський, які здебільша поставилися до методи Фрідмана неґативно. На закінчення рефератової части засідання відчитав д-р Матюшенко резюме з праці д-ра Мазепи на тему: „Хромоґенізм у „Bac. coli".

Орґанізаційні справи.

З черги приступлено до орґанізаційних справ. Д-р Максимонько порушив цілу низку питань про орґанізацію українського лікарського життя, як конечність влаштовувати правильно дальші наукові зізди, побажання більшої активної участи в них товаришів лікарів з провінції, справу правильного видавання „Лікарського Вістника", а далі перевів підсумки дотеперішньої полагоди справ порушених на попередніх зіздах, а саме оживлення діяльности Лікарської Комісії при Наук. Т-ві Шевченка, оснування Укр. Гиґієнічного Т-ва та будову шпиталю Укр. Народньої Лічниці. На кінці зупинився над справою допомогового фонду для вдів і сиріт по лікарях і звязаного з цим проекту будови чи купівлі Укр. Лікарської домівки. Лікарське Т-во має вже деякі фонди на цю ціль; збірку дальших фондів уявляє собі референт можливою тільки в той спосіб, що всі лікарі поголовно складали би місячні, невеличкі, але правильні суми. Після переведення такої збірки за 2—3 роки можна було би приступити до здійснення цього пляну. Проф. д-р Матюшенко представив гарний розвій Спілки Укр. Лікарів у ЧСР; фонди її в останніх часах стали дуже скупі, тому не може вона видавати власного журналу. Праці її членів були досі розкинені по чужих фахових журналах, одначе тепер буде Спілка удержувати тісніший контакт із краєм.

(Докінчення буде).

—o—

Свято Евхаристії.

Львів, 14. червня 1931.

Нинішне свято Найсв. Евхаристії відбулося у Львові незвичайно величаво. Після торжественного Богослуження в Преображенській церкві, рушили в год. 10. процесії з усіх львівських церков на Ринок, де під проводом Преосв. д-ра Бучка і численного духовенства була відправа при чотирьох вівтарях, закінчена многоліттєм. Цілий Ринок був залитий народом, а прегарні хоругви, з яких деякі мали справді мистецькі вишивки, просто хапали за очі. Кількох священиків мало на собі теж гарно вишивані фелони, що звертали на себе загальну увагу. У процесійному поході співали церковні хори, хор під управою п. Купчинського і хор духовної семинарії. Грала орхестра Т-ва „Зоря". У святі взяли участь тисячі вірних, а корпоративно виступили деякі міщанські і ремісничі товариства з прапорами та католицьке студентство, згуртоване в Т-ві „Обнова". Ціле свято пройшло в найбільшому порядку.

Свято молоді „Рідної Школи".

10.000 учасників. — Участь ексц. митр. Шептицького. — Вдатні виступи дітей. — Захоплення видців.

Львів, 14. червня 1931.

Гідно відбула нині „Рідна Школа" ювилейне свято молоді своїх шкіл і захоронок. Понад 10.000 видців зібралося на площі Сокола-Батька, щоби приглянутися пописові менших і більших дітей, які виступали в більшости в народніх строях, а в меншости у спортових одностроях. Свято звеличав своєю присутністю ексц. митр. Шептицький, еп. д-р І. Бучко і кількох членів львівської капітули.

Розпочалося свято почесним походом-дефілядою всієї молоді, а потім ішли в порядку: гри і забави дітвори захоронок і І.—ІІ. кляси нар. шкіл, масові вправи всієї молоді, що виповнила цілу площу, „Козак", нац. танець у виконанні учениць дівочих нар. шкіл ім. Грінченка і Шевченка, гуртові вежі уч. льв. шкіл, „Занадився журавель", ритмічні вправи у виконанні учениць льв. учит. семин. і ґімназії (найкраща точка програми), вежі у виконанні учнів торговельної школи, „Суходольський козак", нац. танець у виконанні учениць торговельної школи. Закінчили свято „Образи з козацького життя" у виконанні учнів львівських хлопячих шкіл ім. Грінченка і Шевченка. Окремо відбулися змагання у відбиванці учениць учительських семинарій зі Стрия, Самбора, Тернополя і Львова.

Не треба й казати, що публика була тим масовим виступом дітей не тільки вдоволена, але й захоплена. „Рідна Школа" може бути теж вповні вдоволена, що свято це пройшло так гарно, виявило велику живучість і популярність рідношкільної ідеї в масах українського народу, а до того принесло їй і немалий прибуток.

—o—

ОСТАННІ ВІСТИ

ЛІКВІДАЦІЯ ТРЬОХ МІНІСТЕРСТВ.

Є чутки, що в Польщі скасують міністерства: земельних реформ, прилюдних робіт та почт і телеграфів.

КОМУНІСТИ В НАЙВ. СУДІ.

У звязку з арештуваннями в Найв. Суді у Варшаві кількох урядовців під закидом протидержавної зради, арештували урядовця Найв. Адм. Трибуналу Маковського. Арештували теж кількох студентів університету, політехніки, вільного варшавського університету під закидом комун. аґітації. Академики ті, це члени союзу незалежної соц. молоді „Життя та Смолоскип". Їм закидають комун. аґітацію серед учнів середніх і народніх шкіл.

НІМЕЧЧИНА ПРОТИ ПОЛЬСЬКОЇ НОТИ.

Польський уряд у ноті до німецького уряду запротестував проти маніфестації штальгельму в Бресляві. Німецький уряд відповів, що штальгельм, то приватна орґанізація та застерігається проти інтервенції чужої держави в справі відношення німецького уряду до такої орґанізації. Вкінці нота зазначує, що поляки уладжувати маніфестації 3. травня над німецьким кордоном.

ДРЕЗИНОЮ ВІДІХАЛИ ДО СРСР.

В Озерах (поліське воєвідство) в лісі прийшло до перестрілки з чотирма людьми в військових одностроях і поліцією. Згинув поліцай Ґудзінський. Потім напасники втекли. В Синочі (біля Сарн) взяли дрезину та переїхали до СРСР. Польські джерела твердять, що це були бандити, переодягнені за польських вояків.

НАПАД У ГОЛОСКУ.

Службовик львівського маґістрату Ант. Геґедіс вийшов на прохід до Голоска. Як вертався, напали на нього невідомі люди й один із них пробив Геґедісові ножем серце, завдаючи рану на 5. цм. широку. Геґедіса забрала рят. стація до шпиталю.

ПРЕЗ. ДУМЕР ПЕРЕНЯВ УРЯДУВАННЯ.

13. червня през. Думер переняв владу. Шеф військового кабінету приїхав із прем. Лявалем до през. Думера. Здовж дороги, якою їхав президент, ескортований ескадрою респ. ґвардії, стояли маси народу. В год. 14.40 в Елізейській палаті дотеперішний президент Думерґ у присутности міністрів і обох парл. палат передав владу президентові Думерові та виголосив привітальну промову. През. Думер відповів, що палати поможуть йому вдержати леґальність республики, що є умовиною мира внутрішнього й зовнішнього. Франція після стільки ударів, які по геройськи перенесла, тепер більше ніж коли потребує мира.

Прем. Ляваль остає.

Прем. Ляваль вручив през. Думерові димісію кабінету. Президент димісії не приняв і кабінет остає в незміненому складі.

МАНІФЕСТАЦІЯ ЗА МИРОМ.

У містечку Бурдон була маніфестація за миром. На банкеті, на якім промовляв Бріян, було 5.500 учасників.

КОМУНІСТИЧНІ ЗАВОРУШЕННЯ.

Барикади, кільчастий дріт.

В Руе (у Франції)) в центрі волоконного промислу міська рада (в більшости соціялісти) ухвалила пів міл. фр. на піддержку страйку. Проти цього виступили інші політ. групи. Після віча учасники стрінулися з комуністами. Прийшло до стрілянини. Коли прийшла поліція контрдемонстранти побудували барикади з повалених ліхтарень і уладжень здемольованих крамниць і перетягли кільчастий дріт. Кінна поліція не дала собі ради. Приїхала цив. ґвардія тягаровими автами. Юрба знищила одно авто. Опівночі демонстранти оставали ще на барикадах. Поліція не могла атакувати, бо було темно. Над раном комуністи відійшли до дому, співаючи Інтернаціонал.

Поліція арештувала багато демонстрантів, м. н. двох горожан СРСР.

У Німеччині повторилися комун. заворушення в Кельні, Дармштаді, Кільонії і Гамбурзі. В Кельні острілювали поліцію.

СПОРТ

МІЖНАРОДНІ ЗМАГАННЯ.

Варшава. Чехословаччина—Польща 4:0 (1:0).

Львів програв на трьох фронтах.

Львів. Лодзь—Львів 3:2 (2:1).
Краків. Краків—Львів 5:4 (3:3).
Перемишль. Перемишль—Львів 6:4 (2:2)
Лодзь. Лодзь—Варшава 4:1 (3:0).
Катовиці. Краків—Гор. Шлеськ 3:1 (1:1).

Перемиська репрезентація була більше зіграна та ліпша в нападі. У львівській репр. завели поміч і оборона. Ворота здобули для Львова Нехцьол (2), Тарчинський (1) і грач з України Ґоцький (1). Суддя: п. Телесницький з Ярослава. Глядачів ок. 1000. Грачі з України грали: на воротах Калецький, Грещук на обороні, Ґоцький та Воробець у нападі.

МИСТЕЦТВА А-КЛЯСИ.

Стрий. Поґонь (Стр.)—Світезь 3:2 (0:2).
Ряшів. Ресовія—Чорні І. Б. 2:1 (1:1).

МИСТЕЦТВА Ц-КЛЯСИ.

Україна III.—Поґонь IV. 2:1 (2:0).

Змагання, розіграні 14. ц. м. передполуднем на площі Поґоні за мистецтво Ц-кляси.

Тернопіль. Єгуда—Поділля 1:0 (1:0).

Чим був посол Здзіслав Стронський?

В числі 104. „Діла" згадано в одній статті про посла ББ Здзіслава Стронського, як про „недавнього активного члена ендеції". Цією згадкою п. Стронський образився і прислав нам спростування на підставі § 19 австр. пресового закону, яке ми теж негайно надрукували — навіть і не оглядаючися на риґори того параґрафу: бо чому ж не дати людині оправдатися, що ніколи польським ендеком не була! І справді, у своєму спростуванні (гл. „Діло" ч. 109) п. Здз. Стронський катеґорично заявив, що „неправдою є, будьто би я колинебудь належав до ендеції і був її активним членом", а трохи нижче запевнив, що був „визнавцем ідеольоґії марш. Пілсудського".

Це було місяць тому. Хоча ми відразу мали свій погляд на запевнювання п. Стронського не зробивши безпідставно тої першої своєї замітки, проте стрималися від дальшої дискусії на тему політичного світогляду п. Стронського в його славній карієрі в минулому та ще славнішій у теперішньому (до яких почестей многонадійний п. Стронський може дійти в будуччині, цього годі збагнути), виходючи з заложення, що воно й наших читачів занадто не цікавить і що — трапиться ще відповідна нагода до порушення цієї нецікавої справи.

І дійсно: сьогодняшній „Курєр Львовскі", офіціяльний орґан польської ендеції в Галичині, оснований після утрати „Слова Польского", що перейшло на санаційний хліб, пише у статтейці п. н. „Чудесна дитина ББ". (Це пан Здзіслав Стронський) буквально таке:

> „Колись — *не так зрештою давно* — пос. Здзіслав Стронський був однаково завзятим („заґожалим") ендеком, як нині є завзятим визнавцем „плятформи". Як це сталося, що наступила метаморфоза — невідомо. Відомо лише тільки, що посол Здзіслав Стронський не був у леґіонах, що не мав ніколи нічого спільного в часі війни з „першою бриґадою" і що почав співати її щойно тоді, коли на фронті вже цілком успокоілося та вояки вернули до дому. А всеж, так усе це уладив, що на загал не зараховується до четвертої бриґади і загіпнотизував навіть „санацію", що він був одним з найперших, що майже від народження були вже визнавцями ідеольоґії.."

Комуж тепер вірити? Невже само імя п. Здзіслава Стронського уявляє собою таку величезну цінність, такий блеск авторитету, — що польська ендеція насилу присвоює його собі всупереч виразним заявам п. Стронського на підставі § 19?

Стилем спростувань того параграфу можна би ствердити: Правдою є, що пос. Здзіслав Стронський, нинішній визначний член санації, не належав офіціяльно і формально до ендецької партії, але правдою є теж, що належав до табору „народовей млодзєжи академіцкей“ (це було ще зовсім недавно!) і був тоді дуже активним членом того табору. Правдою є теж, що є річю щонайменше надзвичайно сумнівною, чи п. Стронський був одночасно „народовим“ студентом і молодим гімн. учителем та „визнавцем ідеольоґії марш. Пілсудського“. Зате ніякого сумніву не маємо ми, українці, що сьогодні п. Здзіслав Стронський, головний парляментарний референт Клюбу ББ у справі „пацифікації“, має супроти нас ті самі заслуги, які розпочав як „народовий млодзєнец“ і дивно нам, чому він тої своєї минувшини, так нероздільно та гармонійно з сучасністю звязаної, відпекується.

§ 19. тут абсолютно ні при чім.

—o—

Театральна площа і живий театр.

Громадяни, яких болить недоля нашого театру та які з почуванням глибокої вrazи дивляться на т. зв. „театральну площу“ при вулиці Сапіги обставлену чужими деревляними будками, приносять нам кілька міркувань, з проханням написати кілька слів від себе, саме на той день, коли голова „Комітету будови українського театру“ скликує засідання із представників ріжних установ на тему: „що далі?“.

Тяжкий і непригожий це час на наради над будовою власної театральної салі. Крім загальної економічної кризи наше громадянство має сотню негайних, пекучих потреб, які мусить заспокоювати матеріяльно тяжкими зусилями. Потреба власної театральної салі — неменша і це потреба загально-культурна, яку відчуває все львівське громадянство. Тому єдиною надією в цій справі є хіба можливість, що ріжні наші установи обєднаються для будови спільного великого будинку, де вони могли би мати приміщення, а крім цього ще й салю на вистави, збори та їзди.

Довший час ішла виміна думок із „Товариством Опіки над Українським Інвалідом“, що має деякі фонди на будову „Дому Українського Інваліда“ — чи не перевести би цю ідею до спілки з ним. Нині виявляється, що американські земляки, які дали допомогу, поробили якісь такі застереження „Тов-у Опіки над У. Інвалідами“, що воно хоче мати повну свободу рухів.

Одначе залишається ще досить інших установ, що платять велике комірне за невигідне приміщення, а зеднані могли би спромогтися на неабияку будівлю. Будова самого театру для виключних його потреб, неактуальна з огляду на недостачу фондів. Навіть якби ми дістали в дарунку готовий якнайкращий театр, а не мали при ньому приміщень для винайму, то не мали би грошей на саму його адміністрацію і мусіли би хіба його арендувати чужинцям.

З другого боку вільна площа при вул. Сапіги, що теоретично представляє велику вартість, лежить відлогом від довгих літ наче неораний чорнозем. Нераз уже чули ми розумні голоси досвідчених громадян, які радили нарешті щось із нею зробити — або щось будувати на ній або заміняти на іншу, на якій не робили би нам труднощів із чисто формальних причин, що мовляв, поруч костела, театру будувати не вільно.

Найсумніше в цій усій справі це повна пасивність „Комітету будови театру“, що сам не має сміливости нічого рішити, роками не збирається і не хоче своїх аґенд передати іншій живішій установі.

Коли йде дискусія над будовою театру і над площею, на якій цей театр мав станути перед війною, неодин забуває, що обі ці справи якнайтісніше звязані з третьою, найживішою і справді актуальною: з живим театром, з артистами обєднаними в театральній трупі, що працюють власними силами, без ніякої допомоги і без — салі, де могли би давати вистави, коли приїзджають до Львова.

Довкола такої салі повинні бути побудовані в першій мірі домівки для артистів, які могли би найти в них вигідний і безплатний захист, а не тинятися по готеликах, чужих гостинних домах і задвірках.

Усяка дискусія над театром, яка не рахується з нинішним станом нашого живого театру і злиднями наших артистів є даремною стратою часу.

—o—

Не забувайте про тих, що в боротьбі за кращу долю Народу стали інвалідами. Жертвуйте в хосен українських інвалідів!

НОВИНКИ

— **Ювилейний концерт для вшанування 30-ліття архієрейства Їх Ексцеленції Митрополита Андрея гр. Шептицького** відбудеться в Тернополі дня 21. червня 1931 р. в год. 8. вечором, у салі Міщанського Брацтва. Програму концерту подадуть афіші. — **Комітет.**

— **Попис елевів** проф. Т. Шухевича відбудеться в понеділок 15. ц. м. у великій салі Муз. Т-ва ім. Лисенка в год. 7.30 веч. У програму входять твори композиторів від клясичних до модерних включно.

— **З бережанської тюрми** вийшов на днях на волю крім поданого вже в „Ділі“ Володимира Пришляка також Осип Баран з Раю. В тюрмі залишилися ще: Михайло Бідула (доручено вже йому акт обвинувачення в напрямі головної зради), Михайло Баран, Атаманчук Іван, Микитюк Н. і Дмитро Білоус — усі з Ценева і засуджені в недавному процесі Мартин Мізерний (3 роки), Ярослав Лапчак (3 роки) та Іван Розпятовський (5 літ).

— **У слідчих вязницях.** Від 18. лютого у варшавській вязниці „На Павяку“ перебуває Юрій Косач, молодий український поет, якому закидають приналежність до Орґанізації Українських Націоналістів і антидержавну аґітацію на Волині. — У вязниці в Луцьку ще від квітня мин. року перебуває Степан Семенюк, якому досі не вручено акту обвинувачення. — В Кремінці перебуває у вязниці українка Язвінська, обвинувачена в приналежности до УВО.

— **Українське Т-во Прихильників Мистецтва у Львові** уряджує виставку творів українських мистців (пластиків) без ріжниці напрямку. Виставка пічнеться в жовтні ц. р. Зголошення участи у виставці проситься заздалегідь надсилати на адресу скарбника Т-ва п. І. Левицької, Львів, Набєляка 39, з поданням відомости про кількість надісланих річей до 15. вересня і надіслати їх на адресу, що згодом буде подана в пресі. Закордонну пресу проситься це оголошення передрукувати. — **Виділ.**

— **Українїка.** В „Курєрі Станіславовскі-м“ поміщено за останні тижні такі українїка: „З виставки народнього мистецтва“ (ч. 572 з 5. IV.), „Вистава нар. мистецтва у Станиславові“ (ч. 576 і 577 з 19. і 22. IV.), „Домашній гуцульський промисл“ (цінні фейлетони проф. Н. А. у числах 583, 584, 585, 587, 589 і 590) і фейлетон тогож проф. Н. А. п. з. „Василь Стефаник — співець Покуття“ (ч. 591 з 10. VI.).

— **Пожежа ліса в Косівщині.** В лісах, що належать до маєтку Гута-Михайлин у Косівщині вибухнула пожежа. Згоріло кількатисяч зрубаних дерев, між ними 500 смерек. Шкода виносить 75.000 золотих. Поліція підозріває, що вогонь підложили робітники з пімсти за те, що власники ліса не виплатили їм за кілька місяців запрацьованої платні.

— **Хотів застрілити чоловіка любовниці.** Іван Окріп зі Скнилова знав змалку Татяну Вітик, і як обоє підросли, то полюбилися. Татяна вийшла, щоправда, заміж за іншого, а саме за Петра Бугая, але любила далі Окропа і, як Бугая не було дома, то вона гостила дома Окропа. Згодом ця скрита любов не вдоволяла ні Татяну ні Окропа і вони рішили вбити Бугая. Бугая вбити не легко, і хоч Окріп до нього стрілив з рушниці, ранив його, то Бугай видужав і подав справу до суду. Львівський суд судив Окропа і засудив на два і пів року вязниці, а Татяну звільнили, бо не можна було доказати, чи вона щось винна. Інша річ, чи Бугай тепер схоче жити далі з Татяною.

— **Пожежа кіна в Підволочисках.** При висвітлюванні фільми в кіні „Промінь“ у Підволочисках вибухнула пожежа. Оператор попарився, апарат і кабіна знищені. Шкоди є на 7000 зол.

— **Грабіж.** У ночі на 11. червня злодії розбили касу лісової залізниці в Кутах (пов. Косів) і забрали 5000 зол. — В Коломиї замасковані бандити напали в ночі на дім Нухима Рехтера та забрали 60 дол., 100 зол. і вексель на 100 зол. Як підозрілого арештували безробітного Слободяна з Коломиї.

— **Близнята на вулиці.** Марія Прагусова їхала у Варшаві трамваєм до порадничої клініки, щоби там привести на світ нового горожанина польської республики. Але по дорозі почула, що не доїде, висіла з трамваю і сіла собі на лавочці при вул. Солтика. Заки прийшло рятункове поготівля, Прагусова породила на вулиці близнята, а саме двох хлопчиків. Аж тоді матір з двома новими горожанами відвезли до лічниці.

— **Поліція на літаках.** При летунськім полку у Варшаві вишколено перший відділ летунської поліції. Всі абсольвенти того курсу зложили іспити і вони творитимуть перші кадри летунської поліції в Польщі.

— **Денатурований спірт на весіллю.** У Вислоку Великім, пов. Сянік, на весіллі, в домі Федора Кулика гостинні господарі подали гостям до пиття денатурований спірт. Часи тяжкі, горівка коштує дорого, та всеж треба було гостей забавити. Вартоломей Фрончак, Мих. Фалат і Михайло Коцан отруїлися тим спіртом і другого дня повмирали.

— **З хроніки людської недолі.** Казимира Адамська, 28-літня служниця втратила у Варшаві працю і ходила від одного приюту до другого з просьбою, щоби приняли бодай її дитину на удержання, бо вона бідна, сама не має з чого жити. Ніде дитини не приняли, бо всюди було переповнення. Нещасна жінка пішла з дитиною на міст і хотіла скочити з дочкою до Висли, але в останній хвилині люди урятували її і віддали до бюра Соціяльної Опіки.

— **Божевільний фільософ.** Радянська влада, тероризуючи всяку вільну думку, поусувала з російської Академії Наук усіх фільософів немарксістів, а залишила тільки тих, які механічно повторюють те,що 60 літ тому назад сказав Маркс. На чоло марксівських „фільософів“ висунули більшовики проф. Деборіна, який був навіть створив свою фільософічну школу, оперту на марксизмі. Але в останніх часах і Деборін почав дозрівати й відчув, що в рамах марксизму людській душі за тісно. Він почав проголошувати діялектичний принціп у марксизмі проти духа механізму, та попав у неласку більшовиків. Радянська влада міцно переслідувала його, не давала змоги жити ні працювати, і Деборін попав у чорну мелянхолію і збожеволів.

— **Що може зробити критик.** Відомо, що коли злобний критик хоче знищити немилого йому письменника, то найлекший спосіб на те — закинути письменникові пляґіят. А тому, що творів написано аж надто багато і нічого справді нового написати вже майже не можна, то доказати комусь пляґіят — річ дуже легка. Вистарчить найти сюжет, чи кілька речень подібних у двох творах. Наші „злобні критики“ практикують цю методу досить часто. Але ось на днях жертвою такої критики упав молодий російський письменник Боґушевський. Журналіст Нехтунов хотів дошкулити Боґушевському і помістив у часописі статтю, в якій доказував що його поема крадена почасти в іншого поета. Боґушевський просив літературне товариство уладити літературний суд. Суд визнав, що пляґіяту не було, тільки випадкова подібність та критик Нехтунов далі твердив, що це пляґіят. Молодий, вражливий поет Боґушевський так взяв собі це до серця і почував себе так скомпромітованим, що застрілився.

— **Шило все вилазить з мішка.** Інжинір Арнольд Шпіґель мав у Цопотах великі маєтки, гарну віллю і гарну та вродливу жінку. Тільки Бог святий знає що жінкам подобається і защо вони одного чоловіка люблять, а другого зраджують і тому трудно сказати, чому пані Шпіґель зрадила свого чоловіка інжиніра і полюбила його льокая Івана Сена. Інжинір не був надто сентиментальний і побачивши, що дієтьcя, прогнав жінку від себе, дав їй віллю, щоби мала де жити з льокаєм, а далі жив собі сам, користаючи зі свободи. Але п-і Беата Шпіґель скоро додумалася, що вілля дає їй менше прибутків як праця інжиніра і намовила свого любовника Івана Сена підпалити стару віллю, щоби дістати за неї 60.000 золотих асекураційної премії. Вона виїхала з любовником до Відня, щоби всі знали, що її нема дома, потім любовник вернув тихцем до Цопот, підпалив віллю і поїхав до Відня. Здавалось би, що плян був хитро обдуманий, але шило вилізло з мішка. Виявилось, що п-і Беата Шпіґель, перед самою пожежою у віллі, забрала з цієї віллі всі свої дорогоцінности, дорогі сукні і все те, чого їй було жаль, щоби не згоріли. Показалося також, що вона заасекурувала віллю на вищу суму ніж вілля варта. Паню Шпіґель і її льокая арештували і льокай показав свою льокайську, неджентельменську вдачу: Щоби рятувати себе він зізнав, що підпалив віллю, але до цього намовила його пані Шпіґельова, ще й обіцяла 2000 золотих за підпал та досмертну любов на додаток. Та всеж суд засудив льокая на 2 роки вязниці, а паню Шпіґельову тільки на 15 місяців. Розуміється, що асекураційної премії вона не дістала, віллю втратила і ще втратила і любовника.

— **Трагічна смерть католицького місіонаря.** Китайські комуністи зловили в місті Кін Нінг католицького місіонаря з Німеччини Мельхіора Ґезера, і убили його в жорстокий спосіб. Вони привязали його до дерева, довго знущалися над ним, потім порубали ножами.

— **Дитина в кігтях льва.** До Любляни приїхав приборкувач хижих звірят і провадив по вулиці дволітнього льва людям на показ. У хвилині, коли лев переходив коло діточого візка, в якім одна мати везла свою малу дитину, лев кинувся на візок, ухопив дитину в свої кігті і хотів її пожерти. Дитина була в пеленках і тому лев

тільки поранив її, після чого вдалося цю дитину врятувати.

— **104.806 імігрантів приїхало до Канади в 1930 р.** На питання посла Михайла Лучковича в палаті послів в Оттаві, відповів 6. травня міністер імігарції, В. А. Гордон, що в 1930 р. приїхало до Канади 104.806 імігрантів. З них 31.709 походили з Великої Британії та Ірляндії, 25.632 із Злучених Держав, решта 47.645 із 44 інших держав. Між ними на першім місці були німці, яких прибуло 10.401, українців було 8.045, мадярів 3.278, поляків 4.968, фінляндців 2.749, словаків 2.595. Між державами, що дали найменше число імігрантів, були: Туреччина 8, Арабія 5, Персія 1.

— **Вашингтон має недобору 984 міліони долярів.** Федеральний скарб у Вашингтоні має тепер недобору понад 984,000.000 дол. З тим недобором має міністр скарбу Меллон стрінути новий фіскальний рік 1. липня 1931. Федеральний скарб може легко грошей позичити собі, але всетаки через економічну скруту в Америці прибутки федерального скарбу з податків постійно маліють.

— **Єлисавета Габсбурґ у Філядельфії.** До Філядельфії приїхала з товариством подорожників з Австрії і з Німеччини, ґрафиня Єлисавета Габсбурґ, внучка покійного цісаря Франца Йосифа. Редактори американських ґазет як звичайно питаються, як подобається Америка, отже і її питалися. — Величава, величава! — відповіла Єлисавета, котра вже подорожувала богато по світі. А що вам найбільше подобалося в Америці? — Новий хмародер в Ню Йорку на 102 поверхів Емпайр Стейт Билдинґ. — А як там ваша Австрія? — Біда, безробіття. Найбільше для інтеліґенції, якої тепер для маленької Австрії забогато. — А що думаєте про нашу „прогібіцію"? — А, ваша „прогібіція", це маленька глупа річ, яка вам подобається, але не мені.

— **Самогубство з любови.** В Ню Йорку застрілився маляр Ралф Бартон, через любов до своеї бувшої жінки. Йоого молода жінка Шарлота Монтерей розвелася з ним тому 5 літ і вийшла заміж за американського письменника Юджіна О'Ніла, з котрим живе у Франції. Маляр Бартон за жінкою тужив увесь час, аж попав у нервовий розстрій. В записці, яку оставив, написав Бартон, що не вмів жінки шанувати коли ще жила з ним, а опісля як його покинула, не міг її віджалувати.

— **Експедиція на Гімаляї.** Німецька наукова експедиція під проводом Павла Бавера виїхала до Індії, звідки вибирається в подороож на верх Канченюнґа у Гімаляях, високих 8.579 метрів. Досі експедиціям удалося дійти на ту гору тільки до висоти 8000 метрів.

— **Голяндська королева у Тиролі.** Голяндська королева Вільгельміна і княжна Юліяна вибираються на днях до Тиролю, де замешкають в Іґльсі і відбувитимуть прогульки по тирольських горах.

— **Вступні іспити.** Довідуємося, що в державній ґімназії з українською мовою навчання (давніше Академічній) у Львові (головне заведення при вул. Льва Сапіги) відбудуться **вступні іспити** до кл. II.—VIII. (до VIII. лише за дозволом К. О. Ш. Л.) в днях 23. і 24. червня в 8. год. рано. Вступні іспити до **кл. I.** — дня 26. червня в 10. год. рано. Зголошення до вступ. ісп. до кл. I. приймає Дирекція дня 24. і 25. червня. Документи: метрика, свідоцтво щеплення віспи та шкільне свідоцтво.

— **Ощадна господиня.** Палити годинами свічку на те, щоби заощадити сірників було би такою самою нісенітницею, як уживати дешевого мила до прання для ощадности, бо зла якість мила може легко знищити білля, наражуючи господиню на необчислені шкоди. Розсудлива і справді ощадна господиня вживає до прання виключно лагідного і чистого мила **Олень Шіхт**, яке є дешеве через свою видатність. 1424

— **Справлення помилок.** У вчорашніх новинках „Діла" зайшло кілька помилок. Так у новинці **„Український орган у Болгарії"** подано в одному місці помилково, що цей орган називається „На переломі". Має бути: „На сторожі". — В новинці **„Кріза львівських театрів"** подано помилково, що міська рада Львова платитиме відтепер на ведення драматичного відділу в двох міських театрах 400.000 зол. річно. Має бути: **250.000 зол. річно,** а крім того місто оплачуватиме чинш за салю в Нар. Домі (театр Ріжнородностей) і дасть арендаторам ще всякі полекші. Щож до відділу опери й оперетки, який буде певно ведений завдяки ініціятиві приватній, то міська рада прийде такому музичному театрові теж з допомогою в сумі кількох сот тисяч золотих річно. До того такому театрові забезпечать у великому театрі 60 вечорів на оперові вистави.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 13. червня 1931 р.: масло експортове і десерове пріма —·— зол.; літра молока 19—21 сот.; літра сметани 1·30 зол.; копа яєць 4·70 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Понеділок, 15. червня, година 7·30 веч. „Мазепа", опера Чайковського.
Вівторок, 16. червня, година 7.30 веч. „Мазепа", опера Чайковського.

Театр Ріжнородностей (в Нар. Домі):

Понеділок, 15. червня, година 7·30 веч. „Що хочете?" комедія Шекспіра.
Вівторок, 16. червня, година 7·30 веч. „Що хочете?" комедія Шекспіра".

Малий Міський Театр:

Нечинний.

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма „Роскішна дівчина" (Анні Ондра) і додатки.
КАСІНО: Звукова фільма „Чорт океанів".
КОЛЬОСЕИ: Нечинне.
ЛЕВ: Звукова фільма „Геть із панчішкою!". „Всі на чердак!"
МАРУСЕНЬКА: Звукові фільми „Небезпечний рай". „Пригоди в хмарах".
ОАЗА: Звукова фільма „Дівча з Монтпарнасу".
ПАЛЯС: Звукова фільма „Чоловік, що шукає вбивника".
ПАН: Звукова фільма „За океаном" (Моріс Шевальє").
ПАСАЖ: „Бич права" (Собака Кльондайк) і додатки.
ПРОМІНЬ: „Залізна маска" (Фербенкс).
ФАТАМОРҐАНА: „Жар кохання" (Ґрета Ґарбо).
ХИМЕРА: „Шукаю чоловіка і маю гроші". Звуковий додаток.
СТИЛЕВЕ: „Ідіот" (Л. Чаней) і Бастер Кітон.
УТІХА: „Опирі степу" (Кен Мейнард). „Паперовий коханок".

—o—

Програма радіо.

Понеділок, 15. червня 1931.

Варшава (1411,8) 12·05 Грамофонові плити. **Вильно** (368,1) 18·00 Концерт з Варшави. **Букарешт** (394,2) 17·00 Радіоорхестра. **Берлін** (419) 20·00 Радіоорхестра. **Стокгольм** (435,4) 19·00 Легка музика. **Рим** (441,2) 17·00 Солісти. **Прага** (486,2) 20·25 Балалайкова орхестра. **Відень** (516,4) 15·20 Концерт. **Будапешт** (550,5) 17·30 Циганська музика. **Харків** (937,5) 15·00 Концерт. **Ленінград** (1000) 15·00 Концерт.

Вівторок 16. червня 1931.

Варшава (1411,8) 18·00 Популярний концерт. **Вильно** (368,1) 18·00 Концерт. **Льондон** (356,3) 13·00 Органова музика. **Берлін** (419) 16·30 Солісти. **Рим** (441,2) 17·00 Солісти. **Прага** (486,2) 14·30 Радіоорхестра. **Відень** (516,4) 12·00 Квартет Сільвінґа. **Будапешт** (550,5) 17·30 Сольоспів Мічеаі і віолінчельо Самбокія. **Харків** (937,5) 15·00 Концерт. **Ленінград** (1000) 15·00 Концерт для дітей.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Понеділок 15. червня 1931.

12.10, 15.10, 16.00, 17.10 Грамофон, 13.10 Метеор. комунікат, 15.25 Відчит, 16.50 Трансм. із Варшави, 17.35 Відчит, 18.00 Концерт із Варшави, 19.20 Легкі пісоньки, 19.40 Біржа, 20.30 Оперетка, 22.30 Фейлетон, 22.50 Музика.

Вівторок 16. червня 1931.

12·10, 15·10, 15·45, 17·25 Грамофон. 14·50 Госп. комунікат. 15·25, 16·50, 17·35 Відчит. 17·10 Фейлетон. 18·00 Концерт. 19·35 Пісні й арії. 19·55 Метеор. комун. 20·15 Концерт. 21·15 Літер. чвертьгодина. 21·45 Концерт. 22·50 Музика.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Кооп. Український Театр у Львові. Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича в Станиславові.
Виґода:
15. VI. „Лялька".
16. VI. „Церковна миш".
17. VI. „Панцик".
18. VI. „Життя Парижа".
З Виґоди вступить театр переїздом на кілька днів до Велдіжа, Рожнітова, Брошнева і Калуша, а в половині липня загостить до Ворохти, звідки виїздити буде на менчі літниська, як Татарів, Микуличин і ін. У літнім сезоні цього року задумує адміністрація театру завитати також до Косова, Кут і Заліщик.
1873 1—?

Вписи до приватної фахової школи середнього типу С. С. Василіянок у Львові на I. курс відбуватимуться в днях 25, 26. і 27. червня ц. р. в управі школи С. С. Василіянок у Львові при вул. Длуґоша 17. 2231 2—3

Вписи до 7. кл Школи Вправ і на I, II, III. і IV. курс Семинарії СС. Василіянок у Станиславові відбудуться від 22—24, а вступні іспити 25—26 червня. Учениці можуть мати приміщення тільки в Інституті за місячною оплатою 80 зол., або в Дівочій Бурсі заведення за місячною оплатою 50 зол. з додатком 2 кг омасти — Рівночасно зі шкільним роком 1931/32 отвираються робітні: 1) шиття церковних риз, білля і 2) гапту білого, колірового і золотом. — Ближчі інформації дає Дирекція Семинарії С. С. Василіянок у Станиславові, вул Петра Скарги 21. 2252 1—2

Торговельна Школа Т-ва „Просвіта" у Львові вул. Корнияктів ч 1. приймає кожного дня до полудня ВПИСИ: 1) **на трирічну науку** — для хлопців і дівчат, що покінчили 7-кляс всенародньої, або 3 кляси середньої школи; 2) **на однорічний курс** — для абсольвентів (ок) 6 кляс середньої школи; 3) **на курс для абітурієнтів** — для матуристів (ок) середньої школи; 4) **на дворічну науку в Економічно-кооперативному Інституті,** з тим, що на перший рік буде прийматися **абітурієнтів** (ок) середніх шкіл, на другий абсольвентів (-тки) **курсу** для абітурієнтів.
2255 1—5

У приватній Коедукаційній ґімназії „Рідної Школи" в Городенці вступні іспити відбудуться до вищих кляс (II—VIII. кл.) дня 24., 25. і 26. червня, а до кляси I. дня 27. і 29. червня. Зголошення приймають щодня. — **Управа.**
2245 2—3

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.